

Instituut van de Belastingadviseurs en
de Accountants (ITAA)
De heer Bart VAN COILE
Voorzitter
Emile Jacqmainlaan 135/2
1000 BRUSSEL

Brussel, 26 oktober 2023

Geachte heer Voorzitter,
Geachte heer VAN COILE,

Betreft : **Reactie van het ITAA op de publieke stellingname van de Hoge Raad -
normatief kader inzake kantoororganisatie en interne kwaliteitsbeheersing**

Wij verwijzen naar het schrijven van de Hoge Raad van 22 juni 2023, gericht aan uw instituut en aan het IBR, omtrent het ontbreken van een normatief kader, toepasselijk op de economische beroepsbeoefenaars, omtrent een viertal wettelijke opdrachten (“ontwerp van effectennorm”, “ontwerpnorm omzetting”, “ontwerpnorm fusies-splitsingen” en “ontwerpnorm ontbinding en vereffening”) in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV) (zowel aan bedrijfsrevisoren als aan gecertificeerde accountants toevertrouwd).

Hierin verzocht de Hoge Raad zowel uw instituut als het IBR nogmaals uitdrukkelijk om het initiatiefrecht op normatief vlak ten uitvoer te leggen en op korte termijn een gezamenlijk ontwerp van norm voor de vier wettelijke opdrachten aan de Hoge Raad voor te leggen.

Middels een schrijven van 5 en 26 juli 2023 heeft u, samen met de Ondervoorzitter van uw instituut, formeel gereageerd op deze stellingname van de Hoge Raad. Maar helaas moet de Hoge Raad op heden vaststellen dat door de instituten nog steeds **geen enkel gezamenlijk ontwerp van norm voor voormelde wettelijke opdrachten** is voorgelegd.

Op 12 oktober 2023 werd er wel een gezamenlijk voorstel van paragraaf omtrent het kwaliteitsbeheersingssysteem in de kantoren, aan de Hoge Raad voorgelegd, waarvan het de bedoeling is dat het voorstel wordt ingevoegd in de ontwerpnormen inzake de gedeelde wettelijke opdrachten en het voorwerp was van het gezamenlijk onderhoud van 19 oktober 2023 van de Voorzitters van de instituten met de leden van de Hoge Raad.

Tijdens het gezamenlijk onderhoud van 19 oktober 2023 op de Hoge Raad werd bevestigd dat het gezamenlijk voorstel van paragraaf omtrent het kwaliteitsbeheersingssysteem in de kantoren wordt ingevoegd in de ontwerpnormen inzake de “gedeelde” wettelijke opdrachten.

Evenmin is de Hoge Raad door uw instituut in kennis gesteld van de stand van zaken op het vlak van de voorbereiding van een **ontwerpnorm inzake kantoororganisatie en interne kwaliteitsbeheersing voor de leden van het ITAA**. Volgens uw schrijven van 9 mei 2023, was het evenwel voorzien *“om de werkzaamheden in het kader van dit ontwerp van norm inzake interne kwaliteitsbeheersing af te ronden tegen de zomervakantie, waarna deze kan voorgelegd worden ter advies aan de Hoge Raad”*.

A *fortiori*, aangezien het gezamenlijk voorstel van paragraaf omtrent het kwaliteitsbeheersingssysteem in de kantoren het volgende vermeldt: *“Dit kwaliteitsbeheersingssysteem wordt opgezet in overeenstemming met de respectieve normen die van toepassing zijn binnen elk instituut en die zijn goedgekeurd volgens de wettelijk voorziene procedure.”* (eigen markering)

Voor de gecertificeerde accountants vermeldt artikel 38 van wet van 17 maart 2019: *“De beroepsbeoefenaar organiseert zijn beroepsactiviteiten in functie van de aard en de omvang van zijn cliëntenbestand en evenredig met de complexiteit van de opdrachten die hij uitvoert. Hij voorziet de gepaste organisatorische en financiële middelen.”*

Artikel 34, 1° van het KB van 9 december 2019 tot vastlegging van een reglement inzake de kwaliteitstoetsing van de externe leden van het Instituut van de accountants en de belastingconsulenten en tot nadere regeling van het gebruik van de opdrachtbrief bepaalt: *“Op de overeengekomen datum begeeft de toetsers zich naar het kantoor van de beroepsbeoefenaar om zich ervan te vergewissen: 1° dat de beroepsbeoefenaar over een systeem van interne kwaliteitsbeheersing beschikt, en een organisatie aangepast aan de omvang en aan de aard van zijn kantoor en van zijn activiteiten;”*

De Hoge Raad heeft kennis van de vragenlijsten voor de kwaliteitstoetsing, maar is van oordeel dat er nood is aan bijkomende toelichting en precisering. Zo bijvoorbeeld is het niet duidelijk of de vragenlijsten al dan niet voorafgaandelijk door het instituut, dan wel door de toetsers zijn ingevuld.

Op dit moment lijkt er binnen het ITAA geen norm te zijn die van toepassing is op het opzetten van een kwaliteitsbeheersingssysteem en ontbreekt het aan nieuws over de planning hieromtrent.

Tijdens het gezamenlijk onderhoud van 19 oktober 2023 heeft de Voorzitter van het ITAA evenwel bevestigd dat het aannemen van ontwerpnormen inzake kantoororganisatie en interne kwaliteitsbeheersing op de vergadering van de Raad van het ITAA van november 2023 staat geagendeerd.

De leden van de Hoge Raad dringen erop aan om hen op de hoogte te blijven houden over de werkzaamheden in de schoot van uw instituut op het vlak van de diverse ontwerpnormen (zowel inzake de vier wettelijke opdrachten, als inzake de interne kwaliteitsbeheersing, toepasselijk op de ITAA-leden), teneinde tegemoet te komen aan de dringende en rechtmatige verwachtingen vanwege de Hoge Raad ter zake.

Indien de documenten inzake de interne kwaliteitsbeheersing toch niet op korte termijn beschikbaar zouden zijn, vraagt de Hoge Raad niettemin om over het huidig kader voor de extern gecertificeerde accountants en belastingadviseurs op de hoogte te worden gebracht teneinde een eerste analyse te kunnen beginnen.

De Hoge Raad verzoekt het ITAA uitdrukkelijk om hem spontaan en regelmatig op de hoogte te brengen van de stappen die het ITAA onderneemt om dit dossier te deblokken en/of van de eventuele specifieke moeilijkheden die het ITAA hierbij ondervindt. Voor de Hoge Raad is het immers noodzakelijk om uiterlijk tegen begin 2024 een volledig zicht te hebben op de vooruitgang van onderhavig dossier, met inbegrip van de reeds ondernomen stappen en een precieze timing van de nog te ondernemen stappen.

Met het oog op transparantie wordt een kopie van dit schrijven overgemaakt aan de Minister bevoegd voor Economie en aan de Minister van Middenstand.

Wij kijken alleszins met belangstelling uit naar uw spoedige berichten.

Met voorname hoogachting,

Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter